

Матеріали

науково-практичної конференції
з міжнародною участю

“Симуляційна медицина погляд в майбутнє”

(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)

м. Чернівці
19 лютого 2021

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,

“МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ - ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ”

*(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)*

м. Чернівці

19 лютого 2021

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Головний редактор:

Бойчук Т. М. – в. о. ректора Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

Геруш І. В. – к.мед.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи.

Ходоровський В. М. - к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу з сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення.

Смандич В. С. - к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, асистент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб.

Хлуновська Л. Ю. - к.мед.н., асистент кафедри педіатрії та медичної генетики.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих вчених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

С 37 **Медична симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України)** (для лікарів, науковців та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Чернівці, 19.02.2021 року: тези доп. / Чернівці: БДМУ. – 267 с.

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Буковинський державний медичний університет, 2021

всередині групи, самоконтролю [4]. 78% слухачів оцінили позитивно дистанційну форму навчання.

Дистанційне навчання реалізує впровадження освітніх технологій з використанням інформаційної інфраструктури для слухачів і педагогів, сприяє впровадженню інтерактивних технологій при проведенні циклів тематичного удосконалення для слухачів, запровадженню елементів симуляційного навчання і має переваги у вигляді вибору методів викладу для засвоєння матеріалу, інтерактивність, можливість знаходження на віддаленій території.

Список використаних джерел

1. Волосовець А. О., Слонецький Б. І., Зозуля І.С., Боброва В.І., Іващенко О.В., Вербицький І.В. та ін. Особливості дистанційного навчання в рамках післядипломної підготовки лікарів з медицини невідкладних станів. Медична освіта. 2020. 3: 5-8.
2. Корда М. М., Шульгай А. Г, Запорожан С. Й, Крицак М. Ю. Симуляційне навчання в медицині- складова частина у процесі підготовки лікаря-спеціаліста. Медична освіта. 2016. 4: 17-20.
3. Полянська О.С., Полянський І. Ю. Використання інтерактивних технологій при викладанні дисципліни «Фізична реабілітація. Спортивна медицина» Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doswiadczenie. 2016. 1(5): 119-122.
4. Полянська О.С., Полянський І.Ю. Нові підходи оцінювання навчальних результатів у студентів. The scientific method. 2017. 13(13). 1: 47-50.
5. Попова Г. В. Симуляційні технології змішаної реальності у підготовці майбутніх судноводіїв. Науковий огляд. 2019. 6(59): 1-8.
6. Танцюра Л. Д., Кисельова І. В., Біляев А. В. Аудит оцінки лікарями дистанційної форми навчання на етапі післядипломної освіти Медична освіта. 2020. 4: 100-104.
7. Sellberg C. Training to become a master mariner in a simulator-based environment: The instructors' contributions to professional learning. Göteborgs universitet. Utbildningsvetenskapliga fakulteten University of Gothenburg. Faculty of Education. 2017 <<http://hdl.handle.net/2077/54327>>

СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ

Полянський І.Ю.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Дистанційна форма навчання досить ефективна на теоретичних кафедрах, де засвоєння матеріалу носить індивідуально суб'єктивний характер, залежить від форми і структури представленого матеріалу і активності сприйняття його студентом. На клінічних кафедрах, особливо на початковому етапі, дуже важливо привити практичні навички, які лежать в основі діагностики і лікування пацієнтів, без яких формування майбутнього лікаря неможливо. Дискусія про можливість навчити практичним навичкам дистанційно триває, а проблема потребує розробки принципово нових підходів до процесу навчання. Використання симуляційних технологій дає можливість вирішити цю проблему.

Нами розроблений алгоритм засвоєння деяких практичних навичок, що включені в програму з хірургії для студентів 4 курсу, який розміщений на сервері дистанційного

навчання MOODLE. Алгоритм включає послідовні методи обстеження пацієнта з гострою хірургічною патологією.

Для засвоєння суб'єктивного обстеження (скарги, анамнез захворювання) розроблений опитувальник за кожною із досліджуваних патологій (апендицит, холецистит, кишкова непрохідність, панкреатит, перфоративная виразка). На практичному занятті студент проводить опитування викладача, а контролюють, виправляють і оцінюють його всі інші студенти групи.

Для засвоєння навичок огляду пацієнта готуються відеосюжети з типовими зовнішніми проявами захворювання, що вивчається. Студент описує виявлені візуальні прояви хвороби, оцінюючи їх клінічне значення.

Для засвоєння навичок пальпації студент повинен вивчити це питання, переглянувши відеосюжети техніки їх виконання. Рекомендується відтворити техніку пальпації самостійно, на друзях, близьких. На заняттях демонструються відеосюжети, в яких цілеспрямовано порушена технологія пальпації. Студент повинен виявити і прокоментувати ці порушення, оцінивши їх значення при встановленні діагнозу.

Найбільш важливе значення приділяється техніці виконання основних пальпаторних симптомів. Техніка їх виконання детально викладена у методичних рекомендаціях, розміщених на MOODLE. Вони містять відеосюжети з детальною технікою виконання цих симптомів. Студент має можливість відтворити цю техніку на друзях і близьких. На заняттях він повинен оцінити відеосюжети з цілеспрямованими порушеннями техніки їх виконання і дати вказівки щодо їх виправлення.

Для засвоєння аускультативних записані аудіофайли з типовими звуковими феноменами, які характерні для різної патології. На занятті студент повинен дати оцінку звуковим феноменам, що демонструються, вказавши на їх зв'язок з певною патологією і пояснити механізми їх виникнення.

Більш легкою є демонстрація результатів інструментального (рентгенологічного, ендоскопічного) обстеження і зображення лабораторних аналізів. Як правило, це не викликає проблем в освоєнні, крім пояснення причин таких змін.

Важливим у практичному навчанні є засвоєння знань формулювання діагнозу, його обґрунтування. В обговоренні правильності та обґрунтованості встановленого діагнозу і вибору лікувальної тактики беруть участь всі студенти групи.

Більшість студентів, в цілому, досить добре засвоює матеріал з набуття практичних навичок обстеження хворого в режимі on line, дотримуючись розробленого алгоритму за участю колективного обговорення техніки, результатів виконання та інтерпретації результатів обстеження. Однак реальну оцінку глибини і правильності засвоєння матеріалу можливо дати лише перевіркою їх біля ліжка хворого.

Висновки. На клінічних кафедрах дистанційна форма навчання з використанням симуляційних технологій дозволяє певною мірою навчити студентів деяким практичним навичкам, однак для цього необхідно змінити філософію змісту практичного заняття, форму і методологію його проведення.

Список використаних джерел

1. Корда. М. М., Шульгай А. Г, Запорожан С. Й, Кріцак М. Ю. Симуляційне навчання в медицині- складова частина у процесі підготовки лікаря-спеціаліста. Медична освіта. 2016. 4: 17-20.

2. Полянська О.С., Полянський І. Ю. Використання інтерактивних технологій при викладанні дисципліни «Фізична реабілітація. Спортивна медицина» Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie. 2016. 1(5): 119-122.
3. Полянська О.С., Полянський І.Ю. Нові підходи оцінювання навчальних результатів у студентів. The scientific method. 2017. 13(13). 1: 47-50.
4. Sellberg C. Training to become a master mariner in a simulator-based environment: The instructors' contributions to professional learning. Göteborgs universitet. Utbildningsvetenskapliga fakulteten University of Gothenburg. Faculty of Education. 2017 <<http://hdl.handle.net/2077/54327>>

СИМУЛЯЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ В ПОВЫШЕНИИ КАЧЕСТВА МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ И БЕЗОПАСНОСТИ ПАЦИЕНТОВ

Райимжанова К. Ф., Зубайдиллоева З. Х., Рустамова Д. С.

Самаркандский государственный медицинский институт

Появление возможностей симуляционного образования врачей является перспективным и необходимым направлением. Симуляционное обучение – это достаточно новая образовательная методика, которая применяется в медицине. Использование в здравоохранении симуляторов является безопасным для пациентов, позволяет моделировать различные критические ситуации в условиях, приближенных к реальным. Симуляционная медицина помогает подготовить медперсонал до встречи с больным.

В настоящее время симуляторы используются для обучения и объективной оценки обучающихся во многих областях деятельности человека, предполагающих высокие риски.

Именно симуляторы могут многократно и точно воссоздать важные клинические сценарии и возможность адаптировать учебную ситуацию под каждого обучающегося.

Пандемия коронавируса четко дала понять: здоровье – это бесценное богатство человека, которое необходимо беречь. Исходя из этого руководством страны были приняты беспрецедентные меры по предотвращению распространения инфекции среди населения. Нашему народу никогда не забыть тех сложностей, которые довелось испытать в первые месяцы пандемии. Введенные ограничения, с одной стороны, доставляли трудности и неудобства, с другой – уберегли от опасного недуга. Тем не менее проявлять бдительность и осторожность мы не перестали до сих пор.

Пандемия заставила все страны по-другому взглянуть на системы здравоохранения. С одинаковыми трудностями столкнулись как развитые, так и развивающиеся государства мира.

Повсеместно в медицинской отрасли ощущается острый дефицит специалистов высокой квалификации. Поэтому закономерно, что одним из главных направлений в сфере высшего медицинского образования является необходимость значительного усиления практического аспекта подготовки будущих врачей при сохранении должного уровня теоретических знаний.

Именно состояние клинической подготовки студента характеризуется, на наш взгляд, как очень сложный и «больной» вопрос в работе любого вуза независимо от его статуса и величины. С одной стороны, нарастающие требования новых государственных